

**PROGRAM DORADZTWA
ZAWODOWEGO**

**w Szkole Podstawowej
im. Wiktora Kaji w Białośliwiu
w roku szkolnym 2025/2026**

Podstawa prawna:

1. Rozporządzenie MEN z 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 325),
2. Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r. poz. 1591)

Główne cele programu:

- Przygotowanie uczniów szkoły podstawowej do podjęcia decyzji o dalszym kształceniu i przyszłej aktywności zawodowej.
- Wspieranie rodziców w procesie doradczym, udzielanie informacji, lub kierowanie do specjalistów.
- Pomoc nauczycielom/wychowawcom w realizacji tematów z zakresu doradztwa zawodowego.
- Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.
- Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.
- Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

Realizacja doradztwa zawodowego w klasach I-III

Treści programowe / tematyka działań	Metody i formy realizacji działań	Terminy realizacji działań	Osoby odpowiedzialne
Poznanie siebie : ▪ jakie mamy zainteresowania, w jaki sposób je rozwijamy; ▪ prezentujemy swoje zainteresowania przed innymi; ▪ poznajemy przykłady	Zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego	Cały rok szkolny	Wychowawca

różnorodnych zainteresowań ludzi; ▪ uwzględniamy swoje mocne strony w różnych obszarach			
Świat zawodów i rynek pracy ▪ odgrywanie różnych ról zawodowych w zabawie; ▪ podawanie nazw zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisywanie podstawowej specyfiki pracy w wybranych zawodach; ▪ opisywanie, czym jest praca, i omawianie jej znaczenia w życiu człowieka na wybranych przykładach; ▪ omawianie znaczenia zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym uczeń funkcjonuje; ▪ opisywanie roli zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu; ▪ poznawanie zastosowania i posługiwanie się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.	Zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego	Cały rok szkolny	Wychowawca
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie ▪ uzasadnianie potrzeby uczenia się i zdobywania nowych umiejętności; ▪ wskazywanie przez uczniów treści, których lubią się uczyć; ▪ wskazywanie różnych źródeł wiedzy i możliwości korzystania z nich.	Zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego	Cały rok szkolny	Wychowawca
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno - zawodowych ▪ określanie kim chcemy zostać	Zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia	Cały rok szkolny	Wychowawca

i co chcemy robić w przyszłości; - planowanie swoich działań wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu; - samodzielne podejmowanie decyzji w sprawach związanych bezpośrednio z własną osobą.	ogólnego		
--	----------	--	--

Uczeń klas 1-3 potrafi:

- opisywać swoje zainteresowania i określać, w jaki sposób może je rozwijać;
- prezentować swoje zainteresowania;
- podawać przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- podawać przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- odgrywać różne role zawodowe w zabawie;
- podawać nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisywać podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- opisywać rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- uzasadnić potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- wskazać treści, których lubi się uczyć;
- opowiadać, kim chciałby zostać i co chciałby robić

Realizacja doradztwa zawodowego w klasach IV-VI

Tematyka działań / treści programowe	Metody i formy realizacji działań	Terminy realizacji działań	Osoby odpowiedzialne
Poznanie własnych zasobów - określanie własnych zainteresowań i uzdolnień oraz kompetencji; - określanie swoich mocnych stron oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia; - podejmowanie działań w	Zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego	Cały rok szkolny	Wychowawca

sytuacjach zadaniowych i ocena swojego działania, uwzględniająca wnioski na przyszłość; ▪ prezentacja swoich zainteresowań i uzdolnień wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.			
Świat zawodów i rynek pracy ▪ poznanie różnych grup zawodów: przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, różne ścieżki ich uzyskiwania, specyfika pracy w zawodach; ▪ określenie czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka; ▪ poznanie czynników wpływających na wybory zawodowe; ▪ zastosowanie przyborów i narzędzi zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny; ▪ rola pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.	Zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego	Cały rok szkolny	Wychowawca, nauczyciele
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie ▪ poznanie różnych sposobów zdobywania wiedzy, oraz wskazywanie na swój indywidualny sposób nauki; ▪ określenie preferowanych przedmiotów szkolne; ▪ samodzielne docieranie do informacji i korzystanie z różnych źródeł wiedzy.	Zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego	Cały rok szkolny	Wychowawca

Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno- zawodowych ▪ opowiadanie o swoich planach edukacyjno- zawodowych; ▪ planowanie swoich działań lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu; ▪ uczenie samodzielnego podejmowania decyzji w sprawach związanych z własną osobą.	Zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego	Cały rok szkolny	Wychowawca
Świat zawodów i rynek pracy ▪ dostarczenie informacji na temat zawodów z uwzględnieniem kwalifikacji; ▪ wyodrębnionych w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania; ▪ porównywanie własnych zasobów i preferencji z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców; ▪ poznanie zjawisk i trendów zachodzących na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy; ▪ znaczenie pracy w życiu człowieka; ▪ znaczenie i możliwości doświadczania pracy; ▪ wartości związane z pracą i etyką zawodową; ▪ autoprezentacja.	Zajęcia z zakresu kształcenia ogólnego, wycieczki edukacyjne	Cały rok szkolny	Wychowawca, nauczyciele

Przewidywane efekty:

Uczeń klas 4-6 po zrealizowaniu zajęć:

- określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując

wnioski na przyszłość;

- prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców;
- wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup;
- opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą;
- wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy;
- opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

Działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII mają na celu wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.

Realizacja doradztwa zawodowego w klasach VII- VIII

Tematyka działań / treści programowe	Metody i formy realizacji działań	Terminy realizacji działań	Osoby odpowiedzialne
Poznanie własnych zasobów ▪ wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych; ▪ rozpoznawanie własnych zasobów (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe); ▪ wykorzystywanie przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno - zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł; ▪ rozpoznawanie własnych ograniczeń jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno - zawodowych; ▪ rozpoznawanie swoich możliwości i ograniczeń w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnianie ich	Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego	Cały rok szkolny	Doradca zawodowy wychowawcy, nauczyciele przedmiotów

w planowaniu ścieżki edukacyjno - zawodowej; ▪ określanie aspiracji i potrzeb w zakresie własnego rozwoju i sposobów ich realizacji; ▪ określanie własnej hierarchii wartości i potrzeb.			
Świat zawodów i rynek pracy ▪ wyszukiwanie i analizowanie informacji na temat zawodów oraz charakterystyka wybranych zawodów, z uwzględnieniem kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania; ▪ porównywanie własnych zasobów i preferencji z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców; ▪ zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy; ▪ znaczenie pracy w życiu człowieka; ▪ znaczenie i możliwości doświadczania pracy; ▪ wartości związane z pracą i etyką zawodową; ▪ autoprezentacja.	Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego, wycieczki zawodoznawcze	Cały rok szkolny	Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele przedmiotów
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie ▪ analizowanie oferty szkół ponadpodstawowych pod względem możliwości dalszego kształcenia, z wykorzystaniem dostępnych źródeł informacji; ▪ kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów; ▪ znaczenie uczenia się przez całe życie.	Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, targi edukacyjne	Cały rok szkolny	Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele przedmiotów
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych ▪ dokonywanie wyboru dalszej ścieżki edukacyjno -zawodowej samodzielnie i przy wsparciu doradczym; ▪ określanie celów i planów edukacyjno - zawodowych, z uwzględnieniem własnych zasobów; ▪ osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-	Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, tablica z informacjami dotyczącymi szkół i zawodów.		Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele przedmiotów

zawodowej, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy; ■ planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, z uwzględnieniem konsekwencji podjętych wyborów.			
---	--	--	--

Program doradztwa zawodowego w klasach VII-VIII – tematy zajęć :

Klasa VII:

1. Wprowadzenie do zajęć z doradztwa zawodowego. Poznaj mnie.
2. Moje zainteresowania i umiejętności.
3. Moje sukcesy. Samoocena.
4. Mój temperament.
5. Bogaty świat zawodów.
6. Zgadnij jaki to zawód?
7. Zawody przyszłości.
8. Czy to, czego się uczę przyda mi się w przyszłości?
9. Oferta edukacyjna szkół – typy szkół w powiecie.
10. Kim chcę zostać w przyszłości.

Klasa VIII:

1. Moje sukcesy.
2. Skłonności zawodowe. Moje zdolności i uzdolnienia.
3. Poznaj moje zainteresowania.
4. Zawody, które mnie interesują.
5. Liceum, technikum czy szkoła branżowa?
6. Zawody przyszłości.
7. Barometr zawodów, zawody w moim powiecie.
8. Oferta edukacyjna szkół ponadpodstawowych.
9. Harmonogram rekrutacji do szkół ponadpodstawowych.
10. Rozpoznaję swoje aspiracje. Omówienie diagnoz.

Przewidywane efekty:

Po zrealizowaniu zajęć uczeń klas 7 i 8:

- określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

- wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje;
- porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- dokonuje autoprezentacji;
- analizuje oferty szkół ponadpodstawowych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Instytucje wspierające realizację WSDZ w szkole:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wyrzysku,
- Powiatowy Urząd Pracy w Wyrzysku,
- Ośrodek Rozwoju Edukacji,
- Mapa Karier,
- Szkoły ponadpodstawowe.

Ewaluacja programu :

Ewaluacja realizacji działań z zakresu orientacji, poradnictwa i doradztwa zawodowego dokonywana jest na bieżąco przez szkolnego doradcę zawodowego na podstawie rozmów z uczniami, ankiet skierowanych do uczniów, rozmów z wychowawcami klas oraz analizy dokumentacji szkolnej. Przeprowadzenie ewaluacji na podstawie obserwacji własnej i informacji zwrotnych od nauczycieli z realizacji działań posłuży do przygotowania wniosków do dalszej pracy.